

На нашу думку, шляхи забезпечення інформаційної, економічної та фінансової безпеки підприємства повинні регулярно переглядатись та періодично вдосконалюватись. Це дасть змогу не тільки вберегти підприємство від значних втрат та витрат на його відновлення, а й підтримувати свою конкурентоспроможність і зберігати лідерські позиції на ринку.

Література

1. Анісімова О. М., Лаврентьєва Л.В. Сучасні тенденції економічної безпеки підприємства в Україні / О. М. Анісімова, Л.В. Лаврентьєва // Збірник наукових праць Державного вищого навчального закладу «Приазовського державного технічного університету» – Маріуполь: ПДТУ – 2015. – Випуск 1 (11). – С. 153-158.

2. Михаліцька Н. Я. Теоретичні засади фінансової безпеки підприємства / Н. Я. Михаліцька // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ – Львів – 2013. – С. 268-275.

3. Захаров О. І. Управління знаннями у системі економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності / О. І. Захаров // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ – Львів – 2012. – С. 39-47.

УДК 657

Чижевська Л.В.,

д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту,
Житомирський державний технологічний університет

КРИТЕРІЇ РИЗИКОВОСТІ ПЛАТНИКІВ ПДВ

22 березня 2018 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2018 року № 117 «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних. Пунктом 10 цієї постанови ДФС України надано повноваження на визначення критеріїв ризиковості платника податку, критеріїв ризиковості здійснення операцій, переліку показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку.

За оцінками різних експертів, у випадку погодження і затвердження наявних проектів ДФС України, становище платників податків ускладнюватиметься внаслідок встановлення нечітких та непрозорих критеріїв ризиковості платника. Громадськими радами при ДФС України в різних областях вносились пропозиції щодо врегулювання даного питання, виходячи з

того, що реалізація завдань ефективного адміністрування податку на додану вартість повинна ґрунтуватися на принципах мінімального втручання в поточну господарську діяльність платників податків, а намагання контролюючих органів удосконалити систему контролю за нарахуванням та сплатою податків не повинна супроводжуватись створенням неприйнятних умов для ведення бізнесу та штучного створення важелів тиску на бізнес органами ДФС України.

Так, до критеріїв ризикованості платника податку віднесено: реєстрація на недійсні (втрачені, загублені) та підроблені документи; реєстрація з подальшою передачею (оформленням) у володіння чи управління підставним (неіснуючим), померлим, безвісти зниклим особам, наявний обвинувачуваний вирок суду у відношенні посадової особи платника податку за статтею 205 Кримінального кодексу, реєстрація за адресою, що знаходиться на непідконтрольній території України та інші. До критеріїв ризиковості здійснення операцій віднесено: відсутність (анулювання, призупинення) ліцензій стосовно виробництва, експорту, імпорту і оптової торгівлі товарами, які зазначені у податковій накладній; розрахунок коригування, складений постачальником товарів до податкової накладної, яка складена на отримувача-платника податку на додану вартість, якщо передбачається зміна номенклатури товару за умови відсутності такого товару в Реєстрі та інші.

Проте деякі критерії потребують уточнення у формулюванні або ж їх відміни. Зокрема, пунктами 1.1-1.5 проекту Критеріїв ризиковості платника податку передбачено, що платник податків відповідає критеріям ризиковості на підставі інформації, наявної в органах державної фіскальної служби України. Проте при цьому не зафіксовано способи отримання такої інформації і, відповідно, її достовірність. Тому у цих пунктах пропонується зазначити, що така інформація повинна надходити та бути підтверджена у визначеному законом порядку.

Пунктом 1.6 Критеріїв ризиковості платника податку, комісіям Головних управлінь ДФС у областях, м. Києві та Офісі великих платників ДФС, надано повноваження розглядати питання щодо встановлення ризиковості платника податків на підставі додаткових критеріїв, зокрема «платник податку, посадова особа та/або засновник якого був посадовою особою та/або засновником суб'єкта господарювання, якого ліквідовано за процедурою банкрутства протягом останніх трьох років». Під вказаний критерій у викладеній редакції підпадають всі без винятку особи, які будь-коли були посадовими особами або засновниками платника, не залежно від того, коли це було і чи вплинуло це на банкрутство такого платника.

Також некоректним і недеталізованим є критерій «наявна податкова інформація, що свідчить про наявність ознак здійснення ризикових операцій

платником». При цьому питання її достовірності, законності, обґрунтованості не висвітлюється.

Врахування цих пропозицій сприятиме досягненню задекларованої фіскальними органами мети даного документу.

УДК 330

Чижишин О.І.,

к.е. н., доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного економічного університету

ІННОВАЦІЙНІ ЧИННИКИ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ТА ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Прагнення України стати повноцінним членом міжнародної торгової системи вимагає відповідності світовим вимогам і стандартам. Зрозуміло, що необхідність інноваційного шляху розвитку в Україні не підлягає сумніву.

Очевидним і зрозумілим є те, що вирішення проблем активізації інноваційної діяльності підприємств – головна запорука здійснення успішних ринкових реформ. Крім того, досвід розвинутих країн свідчить, що вихід з економічної кризи неможливий без активізації інноваційної діяльності. Стан економіки держави, а отже, її майбутнє визначають високотехнологічні підприємства, які створюють нові продукти й послуги. Наявний інтелектуальний та науково-технічний потенціал дає підстави на це розраховувати.

Вплив інноваційного чинника на виробництво сьогодні є радикальним і комплексним. Надзвичайно велика вигода провідних фірм від інноваційної діяльності обумовлена тим, що вони під гаслом експорту новітніх технологій насправді передають тільки не дуже ефективні та застарілі технології. Справді, інновації, а значить і наука, що їх продукує, сьогодні набагато менш доступні, ніж найцінніші природні ресурси. Причиною є те, що ними володіють лише високорозвинуті країни, що дає змогу їм, по суті, утримувати монопольне становище і, таким чином, привласнювати надприбуток. Варто наголосити, що саме володіння інноваціями, котрі є стимуляторами розвитку підприємства, забезпечує перемогу у конкурентній боротьбі [1, ст. 103].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», інновації – це новостворені і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція